

Izabela Więcek-Poborczyk
Dorota Lipiec

Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

PATOFONETYKA W PRAKTYCE LOGOPEDYCZNEJ

Celem artykułu jest przedstawienie przedmiotu i obszaru badań patofonetyki oraz jej zastosowań w praktyce logopedycznej. Autorki, odwołując się do literatury przedmiotu, prezentują własne rozumienie terminu patofonetyka, uściślają także obszar jej badań. Definicja terminu oraz opis zakresu badań patofonetyki poprzedzony jest prezentacją jej usytuowania względem fonologii i fonetyki danego języka. Pokazując spójność wzajemnych relacji i powiązań między tymi naukami, autorki wskazują jednocześnie na interdyscyplinarność patofonetyki i jej zastosowanie w praktyce logopedycznej. Przedstawiają także użyteczne z punktu widzenia logopedy praktyka narzędzie do transkrypcji deformacji, przybliżając zasady jego stosowania.

Słowa klucze: patofonetyka, fonetyka, fonologia, deformacja, głoska, fonem, transkrypcja fonetyczna nienormatywnych realizacji fonemów, dyslalia, wielojęzyczność, gwara

Pathophonetics in speech therapy practice

The aim of this paper is to present the object and the range of pathophonetic research and application of pathophonetics in speech therapy practice. Referring to professional literature, the authors hereof show their own understanding of the term ‘pathophonetics’ and specifying the area it covers. The definition of the term and description of the research scope covered by pathophonetics are preceded by a presentation of its place in relation to phonology and phonetics of a given language. Showing cohesion of mutual relationships and interrelations among these fields of study, at the same time the authors show interdisciplinary nature of pathophonetics and its application in speech therapy practice. They also show useful, from the point of view of the speech therapy practitioner, tool for transcription of deformation, explaining how it should be used.

Key words: pathophonetics, phonetics, phonology, deformation, sound, phoneme, phonetic transcription of non-standard realisation of phonemes, dyslalia, multilingualism, dialect